

Wanneer we aan het eind van de dag terugkijken op alles wat er is gepasseerd, dan zien we een waaier aan ontmoetingen, gesprekken en gebeurtenissen aan ons voorbijgaan. Sommigen herinneren we ons misschien nog maar nauwelijks. Maar anderen staan ons nog haarscherp voor ogen, woorden die ons hart geraakt hebben, gezichten die diepe indruk hebben gemaakt.

Zo juist hebben wij in het evangelie van Johannes een klein gedeelte gehoord van een gesprek, dat grote indruk op hem heeft gemaakt. Het heeft hem voor het leven getekend.

Vandaag wil hij ons deelgenoot maken van die ontmoeting. Ja, meer nog, hij doet dat, omdat hij hoopt dat ook ons leven door dat gesprek zal worden getekend. Niet als een last of om een lelijk litteken na te laten, maar om er door te worden gevormd en bevestigd als mensen van hoop en vertrouwen, mensen van geloof en liefde.

Het gesprek dat Johannes zo is bijgebleven, vond plaats op een bijzonder moment. Het wordt in alle evangeliën verteld, maar Johannes doet dat op een heel eigen manier. Hij heeft een eigen stijl van vertellen en je herkent hem meteen. “Daar heb je hém weer”, zegt misschien iemand die niet goed met hem overweg kan. Maar een ander reageert misschien met “wat heeft hij die ervaring toch diep beleefd en verwerkt”. Zo zie je maar, dat ontmoetingen en verhalen heel verschillend kunnen worden beleefd.

Johannes, hij vertelt ons vandaag over dat laatste gesprek van Jezus met zijn leerlingen voordat diens leven in de spiraal van geweld, leugen en verraad ten onder gaat. Het laatste gesprek, misschien heeft u ook herinneringen aan een laatste gesprek dat u ooit heeft meegemaakt of aan een andere ontmoeting die een onuitwisbare indruk bij u hebben achtergelaten. Was het aan een sterfbed, was het bij een afscheid, of was het wellicht toen iemand u toevertrouwde dat zij of hij van u hield? Wat heeft dat betekend in uw leven, welk spoor heeft het nagelaten?

Johannes heeft het over dat laatste samenzijn met Jezus. Die voorvoelt wat hem te wachten staat en daarom wil hij zijn vrienden nog eenmaal deelgenoot maken van de hartslag van zijn leven. Meer nog, hij wil ze niet als mensen zonder hoop en toekomst achterlaten.

De woorden die hij spreekt laten voor een laatste maal zien wat hem bewoog, wie hem bewoont en de kracht en ziel gegeven heeft om mensen van allerlei slag en komaf te bemoedigen en leven te geven, op te rapen en op te richten uit hopeloze situaties, en ze als kinderen Gods te beminnen.

Die laatste avond, hij vertelt dat hij ze niet alleen zal laten als de dood hem treft. Zijn liefde zal niets of niemand ongedaan kunnen maken. Daaraan moeten ze niet twijfelen. Zoals hijzelf ten einde toe blijft vertrouwen op wie hij zijn Vader noemt, zo nodigt hij zijn leerlingen uit op hem te blijven vertrouwen. Zijn liefde, zo verzekert hij, is sterker dan de dood, Nee, hij zal hen niet verlaten, zijn Vader die hem liefheeft, ja die hen liefheeft in en door de zoon, hij zal Johannes en de zijnen een andere helper schenken.

Hoe dat alles te verstaan? Hebben de leerlingen het op dat duistere moment allemaal begrepen? Wie het verhaal van Johannes leest, ontkomt niet aan de indruk dat hij tijd nodig heeft gehad voordat die woorden de bodem van de ziel bereiken en daar vonken van vuur en licht worden.

Jezus spreekt tegenover zijn leerlingen over een andere helper, over de Geest. Dat woordje 'andere' wijst er op dat hijzelf de eerste helper is. Door God gegeven om ons mensen in vlees en bloed te laten zien en voelen hoezeer God met ons begaan is. Heel zijn leven leeft hij uit God en naar God toe, leven ontvangen en leven geven, in één adem, in de Geest, die liefde is. Dat is de bron van al zijn doen en laten. Maar met de dood die voor de deur staat, wordt het anders.

De dood maakt een einde aan Jezus 'optrekken met de leerlingen. Maar betekent dat bittere einde ook het einde van zijn liefde voor hen? Hij zal hen niet verweesd achterlaten, zo belooft hij.

Dit leven dat zo door God getekend en bewoond is, het zal het einde kennen van de dood, maar het zal niet door de dood worden beroofd van zijn leven gevende Adem. De Vader zal op de bede van deze Zoon die een leven lang uit zijn Adem heeft geleefd, de Vader zal die Geest in ons hart uitstorten, en de leerlingen zullen een andere, innerlijke tochtgenoot ontvangen. De Geest van de verrezen Heer zal de hartslag van het leven worden.

Jezus verdwijnt uit hun zicht, hij zal in een graf worden neergelegd, maar hij verdwijnt niet uit hun leven. Ik moest bij het lezen en overwegen van dit evangelie denken aan een gesprek dat ik ooit had met een vrouw die weduwe was geworden. Toen ik haar een jaar na de begrafenis van haar man bezocht, vertelde ze mij met enige schroom: 'Broeder, hij is er nog elke dag, en hij gaat met mij mee.' Liefde sterker dan de dood.

Johannes maakt ons vandaag deelgenoot van een gesprek dat zijn leven heeft getekend. Hij reikt ze ons aan in de hoop dat wij er door worden geraakt en herboren tot mensen van hoop. Zijn verhaal stelt ons de vraag: Waaruit leef jij en waarvoor leef jij? En Johannes geeft daarop zijn antwoord als hij getuigt, dat de liefde van Christus voor zijn leerlingen niet met de dood sterft, maar op een nieuwe wijze met hen verder gaat, hun leven tekent en bezielt.

Waaruit leef jij? Uit de liefde sterker dan de dood, ons in Christus verschenen en door de Geest bezegeld, elke dag weer.

Waarvoor leef jij? Voor de liefde sterker dan de dood, die ons uitnodigt te doen wat hij, die het evenbeeld is van Gods liefde, ons heeft voorgedaan, opdat niemand verloren gaat en God in alles en allen verheerlijkt wordt. Zo moge het zijn.